

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 100/22

Люксембург, 16 юни 2022 г.

Становище 1/20

Проект за модернизиран Договор за Енергийната харта: искането за становище на Белгия е недопустимо поради неговата преждевременност

Съдът не разполага с достатъчно данни за съдържанието на предвидения договор

Договорът за Енергийната харта (ДЕХ), одобрен от името на Европейските общности през 1997 г.¹, не е бил обект на съществени ревизии след влизането си в сила през 1998 г. През 2020 г. е поставено началото на преговори за неговото модернизиране. Последните трябва да се базират на списък с области, отворени за преговори, съставен през 2018 г. от Конференцията за Хартата².

По време на преговорите Европейският съюз предлага да се измени механизмът за уреждане на спорове между инвеститорите и договарящите се държави³. Тъй като областта, част от която е този механизъм, не е включена в посочения списък, откриването на преговорите по тази област е трябвало да се реши с консенсус между договарящите се страни. В случая такъв консенсус не е постигнат.

На 2 декември 2020 г. Кралство Белгия подава до Съда искане за становище⁴ относно съвместимостта с Договорите на механизма за уреждане на спорове, предвиден в проекта за модернизиран ДЕХ, както и на понятията за „инвестиция“ и „инвеститор“⁵. По същество тази държава членка изразява съмнения относно приложимостта на този механизъм към спорове между инвеститор от една държава членка и друга държава членка.

В своето становище Съдът приема, че не разполага с достатъчно данни за самото съдържание на проекта за модернизиран ДЕХ, следователно искането за становище е преждевременно и трябва да се счита за недопустимо.

Съображения на Съда

След като констатира, че към датата на подаване на искането за становище няма нито един документ, който да съдържа модернизирания текст на ДЕХ или на член 26 от него, Съдът най-напред изтъква, че към същата

¹ ДЕХ е одобрен с Решение 98/181/ЕО, ЕОВС, Евратом на Съвета и на Комисията от 23 септември 1997 година за сключването от Европейските общности на Договора за Енергийната харта и на Протокола за Енергийната харта относно енергийната ефективност и свързаните екологични аспекти (ОВ L 69, 1998 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 12, том 1, стр. 253).

² Член 34 от ДЕХ гласи, че договарящите се страни заседават периодично на Конференцията за Енергийната харта (наричана по-нататък „Конференция за Хартата“).

³ Механизмът за уреждане на спорове между инвеститор и договаряща се страна е предвиден в член 26 от ДЕХ.

⁴ На основание член 218, параграф 11 ДФЕС.

⁵ Които фигурират в предложението за изменение на член 1 от ДЕХ.

дата преговорите са на много ранен етап. Макар да е съставен списък с областите, отворени за преговори, в който механизмът за уреждане на спорове не бил включен, между договарящите се страни можело и все още може да се постигне консенсус в този списък да се включи областта, част от която е механизмът за уреждане на спорове. Следователно изходът на евентуалните преговори относно тази област не е достатъчно предвидим и не е изключена възможността разпоредбата относно този механизъм да бъде изменена.

По-нататък Съдът приема, че обхватът на механизма за уреждане на спорове зависи от определението на понятията за „инвестиция“ и „инвеститор“, които са предмет на преговори. Въпреки това на този етап не е приет текст за изменение на разпоредбата, в която са предвидени тези понятия. Освен това породените вследствие на евентуалните изменения на тези понятия последици за механизма за уреждане на спорове не биха могли да се преценят поради липсата на каквито и да са данни, които да позволят да се разбере с известна точност съдържанието на разпоредбите, регламентиращи този механизъм.

С оглед на тези неясноти, Съдът счита, че не разполага с достатъчно данни за съдържанието, и по-специално за приложното поле на разпоредбата относно механизма за уреждане на спорове във вида, в който ще фигурира в модернизирания ДЕХ. Ето защо искането за становище изглежда преждевременно.

Накрая Съдът се спира на съображенията за целесъобразност, изразени от някои встъпили в производството държави членки, с които се обосновава произнасянето на становище от Съда по въпроса за съвместимостта на механизма за уреждане на спорове с Договорите. Тези съображения се отнасят, по-специално, до обстоятелството, че държавите членки не били единодушни при тълкуването на въпроса за приложимостта на разглеждания механизъм за уреждане на спорове към споровете между инвеститор от една държава членка и друга държава членка и до обстоятелството, че арбитражите отказвали да обявят, че не са компетентни да разглеждат тези спорове в рамките на арбитражни производства въз основа на този механизъм. В това отношение, от една страна, Съдът посочва, че такива съображения са чужди на целта на производството за даване на становище, тъй като механизмът за уреждане на спорове⁶ вече е в сила. От друга страна, Съдът припомня, че вече е постановил⁷, че по силата на принципа на автономия на правото на Съюза⁸ механизмът за уреждане на спорове, предвиден в ДЕХ, не се прилага към споровете между държава членка и инвеститор от друга държава членка по повод инвестиция, извършена от последния в първата държава членка.

ЗАБЕЛЕЖКА: Държава членка, Европейският парламент, Съветът или Комисията могат да поискат становището на Съда относно съвместимостта на предвидено споразумение с Договорите или относно компетентността за сключването му. В случай на отрицателно становище от страна на Съда предвиденото споразумение не може да влезе в сила, освен ако не се нанесат изменения в него или не се преразгледат Договорите.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда

[Пълният текст](#) на становището се публикува на уебсайта CURIA в деня на обявяването

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 4293

Останете във връзка!

⁶ Предвиден в член 26 от ДЕХ.

⁷ Решение от 2 септември 2021 г., Република Молдова, C-741/19 (т. 40—66).

⁸ Член 344 ДФЕС.